

Killem N.12.

1. ð-n dæn æ stæ?er zí.n zæm benuwt
 2. mæ mæ.ed i-z dæ blum g.ðm bæg.ð.tn
 3. zæ spæn.y-mæ. mete maſi.ñ (mv.)
 4. spætn i-z e la.stæg. wæ.rek
 5. up dat fæ.øp ȝad-n yæni.g. bro.tæt
 6. d-n tæmærmæn æd ȝebetju.t fæ.øp zæ vî.ðr
 7. d-n fæ.øp er læ.ktæ zæ lepm
 8. i-n dæ fabri.kæ tæni.z dæ. nî.tæ zí.n
 9. kumd i:r mæ kint - kumt | æ kli.ð kintfæ |
 10. bæ:s - tap ny-s fir pîntm bi:r | æ pîntfæ |
 11. bri.ñ ny-s twæ kilo.n kæ:zn | dim. : kæ:zæt.fæs |
 krikæ = zure kersen |
 12. ü.ðr nœ.dærnyy.vn zæ dri literz wi-n adru.ñkn
 13. æ værdri.eg.dæ mî. me.æ stok | æ t-næpl |
 14. kæ zæ k.ni æzi.n
 15. karnaval eni.z nife.læmæ. ævi.rst
 16. ksî.m bli.dæ danjk ni me.jæg.ð.næzi. menældær
 17. ti.zi.kni dænt æ.dð.næ - wæ.j
 18. wi.en æt edð.n - d-ndi.n ditæ. kumt
 19. æ kope - æ kopenæst - d-n koper
 20. æ klak.ø - benuwt - æ wi.ø (weiland) - æ me:f
 (hooiland) - æ padæbro.tæt - æn u.g.ø - æ py.t -
 æ bæ.tærſite
 21. di.ð g.a.stæ.i g.ø.ø.æl dæ wærlt fe.ð.tn
 22. kX.o.jæ be.jers X.e.v.n | bejærtfæs |
 23. fæ.ðlæ.ntu fel u-dæ fæ.ø.pn oftræk.n
 24. enædri. fæ.zæle.vn æ be.t at
 25. g.e.v mæ twi.e wi.dæ sti.ðs - wi.dær - dæ witstæ
 26. dat be.ld eni.z dæ nimr.e
 27. di.ð ve.nþ le.vd li.k æ. g.ro.t.ætn i-r.ør
 28. ly.øfæ:r eni.z i-n d-ne.ml ni æble.vn
 29. dæ ju.øes fân tʃæ.o.læ zi.no dæ zi.øg.ð.n metn
 kæster
 30. kækæp æ.g.li.k ni kom vørnjk X.erri.æt sî.n
 31. dæ bi.estn dri.ñkn g.e.øn wæ:se
 32. æ kœni X.ð. wæ:rkn - en ædæ ke.lpi.næ
 33. du-d øki. æ stæ:rt up di.m bezmær
 34. ni:ew - mæ spæ.lnemæ. (1 is nas.) mætæ ke.g.øs
 35. e.r.la: - kæn ul twæ ki.ez op jæ aero.pm
 36. di pe:røni.z ni mu.tær - of : ri.pæ - dæ ko.ø i-z
 nog. wi.t | dæ ko.e = klokhus |
 37. zæ zî.n tæ væ:ldæg.ð.n
 38. zæd i.est o.lpn zæ g.æ.lt færkwi.stn
 39. æ g.ø. ni fære lo.pm
 40. zætnæ.lt fan ø-r mæ:lk ferlo.rn
 41. d-n mæn mu. se wy.f bæzorg.n
 42. zwæmni.n dæ vœ:rt i-z dæzørø:s
 43. ænr.stu.t dø.rdatn klu.k i-s
 44. wider mû.n døvân d-næld e.t.n æ jældær
 d-na.ðrn æ:lt
 45. æ.lpt eli.tfæ dat bæd opæfn
 46. ny.zæ matsno.r i-s fæt lik e zwî.
 47. zæ sprî.øn umdærvært um e wædf.ø
 48. d-no.veni.r g.ø.tm bo.m g.ræfijen
 49. du-d i.est øki.e d-n væ.tær tu.e
 50. tbæg.ðn klæpm næ di.æstæ mæsæ - do.g.ømæsæ -
 tløf - dæ væ.spær
 51. æ ku.værl - ræ.i - æ sty.tæ bætern - mæ.ð bri.ð
 52. dat frømæ.ð æ nœ.r o:r dû.n ofsnæ.ð
 53. zæ vœ:der ætn zæ.s içt la.tn g.ð.næ tʃæ.o.læ

54. kæn ū-ntrð.n vâ zæ læ.tæ tæ g.ð. lâ.s twu:tæ
 55. jæ zi.ed i:r nife.læ g.ð.m bli.ekæ vœ:zn
 56. ȝerd-n potn ð zæ.ni fe.læ wæ.æt
 57. dæ pa:læ sto:d fæ.n d-næ.æt
 58. f-mu:rætæ tr-næX. tæ ku.d um tæ katsn
 59. di kæ:sæ g.e.d e klor.læX.t - ænri.e
 60. æ træk br. tpæ:rt-stæ:rt
 61. o.værtæt jæ ka:m i:r alæ jæ.ræ næ dæ kæremæsæ
 62. d-m pæ:tær ze.i dad ūnzni.øræ vulmækt wæs
 63. jæ za:g. mæ wæ. mæ jæ ze.i nî.t
 64. dæ zwu.mtfæs X.ð we.rækæ:rn
 65. g.ø.jæ ni X.ð kæ:rtæn yðnda.g.ø
 66. e.tn zo:k X.e.ræ kæ:s
 67. zæ mætæ:r i-r æbro.kn - e.ni.s færstæ:lt
 68. tæd en i.ætn dag.æwi.st fæda.g.ø - æn ti-z æ
 zu.tn a.vnt
 69. dî.n kli.en ju.ø: lopf bædævu.tæ
 70. ti. æ bost fæ.n dæ kanæ
 71. ksû. wi.ln datn bri.vdra.g.ør æ bri.ð bri:nt
 72. kæ zl.er imænæ:rtæ
 73. kðjkœni X.ð. mæ mæ.ð fæ dî. yerkæ:rt sî.n
 74. aX.tær d-n vi:rn mæ g.ðn tpæ:rd fæ.nspan fæ.n dæ
 ni.wæ karæ.tæ
 75. kæn eli.tfæ dæ kœrsn - vân tæ vørnû.næ
 76. dæ zœ.r.næ vân d-n kœ.r.ni.ñk æd o:k sulðæd
 æwi.st
 77. wæ.tfæ ni. wæ.dæter æ bo.g.øma.kær wø.rnt
 78. di ro.øzn æ lâ.ø stæ?ers
 79. kæ g.ølo.væni æ wø.ørtvæ
 80. tkf.ænd wa.z do.tæ fordæt kœn. ækæst.n zî.n
 81. zi.n o.r.ern æ zi.n o.r.g.ø lo:pm
 82. nœ.t.r kli.ð met.øf i-z æg.ð.n fæ.n dæ bæsn me.d
 æ kli.ð pæ:rtfæ - zi.zæg.ð.n um bra.mþæjers tæ
 træk.n
 83. ti. æ sprî.økæ tæ kært fæ di. li.eæ
 84. æ fæ.ø.ødæ sti.f
 85. tfæ:lk æ zæX.tæ ni.dâ.ærs of tX.æ:ld æn dæ
 ri.ðdum (mv.)
 86. nœldær mû.nd i-z dro.g.ø vân d-nædæst
 87. di.ð wæg. i-s krom - ti.zæm ulðæ.
 88. kæn e kli.ð trumltfækækæX.t fæ d-n kli.en
 89. d-n g.ø.ætæbæk i-z do.tæ fan e ka.st fæ.n tæ
 zwæ.lg.n
 90. zæ liX.e wus kært æ g.û.t | dim. van liX.e is :
 æ liX.ætfæ |
 91. jæ zi. bæ.stæ fæ.n dæ fæ.ø.a.itæ
 92. æ fæ.ø.øtær mu. wæ:1 kœn.i.kn
 93. zu.kt økæ aX.tær mæn û.t
 94. kwætæni. wæ.dænkæ mû. zu.kn
 95. æ ku.dn kældær i-s X.û.t fæ tbi:r
 96. kmæst osbælû.triñkn umæ tæ vørklu.kn
 97. kmu.n i.æste.tn vû.rn fæ.n tku.stul
 98. mæ bru.ræ wuz mu.e
 99. d-n mæ:lkmarfæ du-d æ g.ro.t.ætn tû.r
 100. di. kæremæ:lk ez den æ zœ.r. - zæ.ntn we.ræ
 dærmæ.i
 101. mæ zü.tn di.æm pæt kœn vœ.ln i-n e.n o.r.e
 102. ænr.s præsis - secuur niet bek.
 103. æ kum no.ini æ. mæny.tæ tæ lu:tæ
 104. i-n ita.jen tsf.m bærg.n di vi:r spv.g.ð

105. dœ:rjə dærɔp dy:r:W
 106. tu:r bæ:rg:n zæn əbetʃə vän də brœg: əvədɔ:n
 107. jə mu:d æki:e ny:s kaX:tł kɔm zi:n
 108. æni:z ækɔm vã lœ:vn me:jæ g:u bœ:zə g:a:lt
 109. di dœ:r.r i:z æmakt ſm bu:knu:t
 110. æ getrut frɔmæ:z mu:r kœn:ɔ:n
 111. kæn i:r g:az əzə:in - mɔ twus X:i:r. g:u:zɔ:t
 112. d:m bruwər zæg:dat nɔ:X:t ðe dir: i:z um tə bu:W
 113. ba?ə - kba?ə - jə bakt - æ bakt - baktñ - mə baktñ -
 baktñ - kbaktə - jə baktə - æ baktə - mə baktñ -
 mæn æbakt
 114. bi:ə - kbi:ə - jə bi:et - æ bi:et - mə bi:ə - bi:əmə -
 kbot:ə - kæn æbo:ə - bo:ədñ zo:k | voor het
 kaartspel is de onv. verl. tijd zwak : kbi:ədə -
 bi:ədñ zider o:k |
 115. tr: æ kli:ən mɔ tr: æ g:u:n
 116. jə ko:d i:r ejərz ðən ɔp də ma:rt
 117. ənæd əzə:it datn g:i:lj pə:izn ɔp mə
 118. tme:ri:sn zei datn g:əli:k adə
 119. twə:ərn ɣy:f pri:zn
 120. ū:er dñ:n i:əkn tlæg:ə ve:l i:əkl̩s
 121. twu:ter g:o. kɔkn - tkøkt ul
 122. to:jɪ: nɔ:X:rū:nə - tr:nɔmɔ d:zy:st - of : wæ:əl
 æmɔ:it
 123. jə maktə (= maakt de) majunə:zə mætX:ə:ifan
 ən ε.i
 124. dat kli:ə bɔmtʃə g:o. mu:ilik X:ru:ə:j g:əntər
 125. d:m pa:stər æ X:ū wi:
126. ny:z u:d y:z i:z əvəbrɔ:n
 127. ðe mæ:lk spø:t y:ñ də ku:ez y:dər | ðe spe:nə |
 128. d:n kæ:rke:kɔstər ly:t ðor ðe kry:sdə:g:ə | ðe
 persæ:ʃə |
 129. ðe branjkars fän d:n kry:wa:g:ə plo:fn fo:
 tX:əwi:X:tə
 130. ðe twə dy:tʃ:ə ka:m by:tn
 131. zæn bla:w ð:g:rū:n æsle:rg:ə
 132. ðe suws ε:z ðə:nə
 133. d:n sni:əw læ:X:tə:kə
 134. ti: æn i:əwə ðaŋk jə ni æ:z:ə:nənə
 135. ni:wpo:ərt kɔm ny: æn i:ələ ni:wə ster:i
 136. dū:n - kdu:ntət - jə du:tət - æ du:tət - mə
 dū:ntət - jœ:ldər du:tət - zə dū:ntət - kdeitət -
 jə deitət - æ deitət - mə de:intət - jœ:ldər
 deitət - zə de:intət - ðeŋki:k dat - datn mə
 æ: dū:t - dā:zət mə æ: dū:n
 137. do:pm - of : kæ:st:n - æ kæ:stnro:bə - ðe vū:ntə
 138. daʃ:ən - æ da:ʃt - æ dəʃ - æn ædəʃ:ən
 139. bī:ə - kbī:ə - jə bī:nt - æ bī:nt - mə bī:ə -
 jœ:ldər bī:nt - zə bī:ə - bī:ntñ - bū:ntñ - kæn
 æbu:ŋən
 140. *Locale landmaten* : æ g:əmæ:t (mv. : g:əme:tn)
 = 44,04 aren - æ vi:rndi:əl = 1/4 gemet - æ
 li:nə = 1/3 gemet of 100 roeden - æ ru:ə =
 1/300e gemet
 141. *Watervamen* : ðe kslæ:mbe:kə

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is kslæ:m

De inwoners heeten kslæ:mno:n:s

Een bijnaam kennen zij niet.

Aantal inwoners op 8-3-36 : 874.

Taaltoestand. Dé voornaamste wijken zijn : ðe platsə - ni:wəny:s - ðe læ:ndə - d:n braku:k

Er bestaan geen locale verschillen. Iedereen kent en spreekt er Vlaamsch. Iedereen kent ook Fransch, een paar pas ingeweken Belgen uitgezonderd.

Killem is een landbouwgemeente maar heeft toch 3 zwingelketen waarvan een groote met ± 200 werklieden. Van die 200 werklieden zijn er een honderdtal Belgische grensarbeiders.

Al de Killemaren zijn werkzaam in het dorp zelf.

Zegslieden. 1. Hem, Georges ; 50 j. ; hier geb. ; kleermaker ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt altijd Vlaamsch.

2. Hem, mej. Solange ; 17 j. ; hier geb. ; zonder beroep ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt altijd Vlaamsch.